

Foto: Ioan Nădișan - Tânjaua de pe Mara, 1975

memoria ethnologica

Revistă de patrimoniu ethnologic și memorie culturală

Centrul Creației Populare Maramureș
nr. 6-7 * ianuarie - iunie 2003 (An III) * BAI A MARE

1375

Doina lui Lucaciu

Cântă mierla prin păduri, of, of, of
Robu-i Lucaci la unguri
Pentru sfânta libertate
De care noi n-avem parte.

Nu fii, mierlă, supărată,
Nu-i robia ne-ncetată:
Vine dalba primăvară,
Fi-va Lucaci liber iară.

Nu suspina în zădar,
Du-mi-te pân'la Sătmar
Unde-i Lucaci la-nchisoare,
Nu vede nici nor nici soare.

Vântul bate, frunza pică,
Inima mi se despică
De durere și de chin
Că-i Lucaci la Seghedin.

Seghedine, Seghedine,
Dumnezeu cum te mai ține?
Mureș, Tisa, până când
Te mai ține pe pământ?

1376.

Colinda Pintii

Tri zile până-n Sânjorz
Pintea la munte-o suit

Haida lin și iară lin
Frunză verde rujmălin

Mândră curte-o zugrăzit,
Cu cătane o-ngrădit,
Cu frunze-o acoperit.

Numa el din grai ș-o zîs:
- Din tri sute de voinici

Care voinic s-a aflare
Tăt să margă-n Baia Mare
După pită, după sare,
După praf de cel mai mare
Și după mai mânântel,
După pecie de miel?

Numa unu s-o aflat,
Tăt a Pintiuchii fârtat:

- Mere, mere-oi, Pinte, eu,
De mi-i da murguțu tău,
Tăt murguțu cel de vânt
Cu coama până-n pământ,
Cu potcoavele de-argint!

Pintea murgu l-o gătat,
Tăt a mână i l-o dat
Și pe el o-ncălecat
Și la Baia o plecat.

Numa el că s-o tâlnit
Cu doi, cu tri băiușai:

- Bună zua, băiușai!
- Sănătoși, dragu badii,
Spune-mi tu moartea Pintii,
Cu galbeni te-oi cumpăni.

- Moartea Pintii nu o-i spune
De mi-i da cât îi în lume!

- Spune-mi tu moartea Pintii,
Cu galbeni te-oi cumpăni,
Husoșe, pe cum îi vezi!

- P-a tale n-oi pune preț!
Moartea Pintii că-i așe:

IOAN ALEXANDRU

Vasile Lucaciu

La început de iarnă pe-un car cu șase boi
Ai fost dus în copârșeu la vatră,
Te-a plâns o țară de țărani iobagi
Și plânsul lor s-a prefăcut în piatră.

Și-a învelit în bronz nepieritor
Numele tău de basileu părinte
Și clopotele-n turn tânguitor
Au dus la ceruri câteva cuvinte.

Din Maramureș pleacă încă-un Leu
Să ocrotească țara dinspre mâine
Și-n urma lui rămâne pe pământ
Mai multă rouă și mai multă pâine.

Nimeni n-a plâns la-ngropăciunea ta,
Știau cu toți că mergi după dreptate
Și-o vreme poate vei întârzia
Că-i lungă calea la eternitate.

Cu lăcrămațiile unei mii de ani
În sfintele desage transilvane
E drumul greu pe jos dintre țărani
Când ei se țin de tine milioane.

Când dau de-un om ce pare-a fi de-al lor
Din lămpi în lămpi se strigă în tăcere
Și-l iau degrabă țap ispășitor
Și-l fericesc ca Leu de priveghere.

Așa s-a strâns Ardealu-n jurul tău
Și nu-l mai poate nimenea destrânge;
Unde răbdarea jertfei a lucrat
Viața preface lacrimile-n sânge.

Părinte, frate Vasile din Șișești,
Primește-această jertfă din cuvinte,
Acolo-n cerul cerurilor unde ești
De Maramureș să-ți aduci aminte.

De țara asta-n care-i trupul tău
Însămânțat s-aducă roadă bună,
Șaizeci de secerișuri până-acum
Îndestulat-au patria română.

Și cel orfan și cuibul văduvit
Avut-au parte de o mângâiere
Căci mai ales cu pâinea din cuvânt
Îmi țin și prunci și bruma de muieră.
(Din CALENDARUL MARAMUREȘULUI, Baia Mare, 1980)

Câmpu alb,
Oile negre:

Cin' le vede
Nu le crede,

Cin' le păște
Le cunoaște.